

OBSAH

Úvodem: Kam až sahá současnost	9
Kapitola 1 Diagnóza doby	11
1.1 V jaké společnosti žijeme?	12
1.1.1 Klasické pojetí společnosti	13
1.1.2 Rozklad ideje společnosti	14
1.1.3 Sociologie bez společnosti?	16
1.1.4 Logika našeho výkladu	21
1.2 Od společnosti průmyslové k postindustriální	23
1.2.1 Tourainovo pojetí postindustriální společnosti	24
1.2.2 Optimistické názory na postindustriální společnost	26
1.2.3 Kritické názory na postindustriální společnost	27
1.3 Od společnosti národní ke globální	31
1.3.1 Národ z perspektivy sociologie	32
1.3.2 Spor o charakter globalizace	34
1.3.3 Zachycení dílčích dopadů globalizace	36
1.3.4 Pokusy o obecnou teorii globalizace	39
1.4 Od moderny k postmoderně	44
1.4.1 Postmodernismus	45
1.4.2 Postmodernita	49
1.4.3 Konzumní společnost z postmoderní perspektivy	50
1.4.4 Hypermoderna jako kritika postmoderní perspektivy	56
K dalšímu promýšlení	59
Kapitola 2 Proměny sociální struktury	61
2.1 Hlavní rysy vývoje sociální struktury	62
2.1.1 Socioprofesionální kategorie	62
2.1.2 Sociální mobilita	68
2.1.3 Sociální nerovnosti	72

2.1.4	Pohled generační	76
2.2	Profily socioprofesionálních kategorií	79
2.2.1	Konec rolnictva	79
2.2.2	Studie o dělnících	81
2.2.3	Zaměstnanci	86
2.2.4	Vyšší řídicí pracovníci	89
2.2.5	Svobodné profese	96
2.2.6	Podnikatelé v průmyslu a obchodu	99
2.3	Debaty o vývoji sociální struktury	104
2.3.1	Diskuse o existenci tříd	105
2.3.2	Spor o novou drobnou buržoazii	110
2.3.3	Společnost středních vrstev	113
2.3.4	Krize středních vrstev	118
2.3.5	Debata o lidových vrstvách	122
2.3.6	Hrozba deklasování	125
	K dalšímu promýšlení	127
Kapitola 3 Práce a zaměstnání		129
3.1	Vývoj v oblasti práce a zaměstnání	130
3.1.1	Základní údaje ze světa práce	130
3.1.2	Dualizace trhu práce	132
3.1.3	Změny organizace práce	135
3.1.4	Konflikty ve světě práce	136
3.2	Od sociologie průmyslu k sociologii služeb	138
3.2.1	První studie z oblasti sociologie průmyslu	139
3.2.2	Nové tlaky ve světě práce a zaměstnání	140
3.2.3	Prekarizace práce	142
3.2.4	Nezaměstnanost	145
3.2.5	Pracovní podmínky	147
3.2.6	Práce ve veřejném a soukromém sektoru	148
3.3	Budoucnost práce a zaměstnání	149
3.3.1	Od pracovní smlouvy k obchodnímu kontraktu	150
3.3.2	Různost kultur práce	153
3.3.3	Krize společnosti zaměstnání	156
3.3.4	Konec práce?	158
	K dalšímu promýšlení	160
Kapitola 4 Sociologie organizace		163
4.1	Vývoj pohledu na formální organizace	164
4.1.1	Kritika byrokracie	164

4.1.2 Od organizací k sítím	170
4.2 Praktiky neomanagementu	172
4.2.1 Inovace v řízení firem	173
4.2.2 Nový management veřejné sféry	179
4.3 Spor o novost teorií řízení	183
4.3.1 Nových duch kapitalismu	184
4.3.2 Recyklace idejí managementu	188
K dalšímu promýšlení	192
Kapitola 5 Škola a vzdělání	193
5.1 Vývoj vzdělanosti	194
5.1.1 Systém školství	195
5.1.2 Primární vzdělávání	196
5.1.3 Sekundární vzdělávání	197
5.1.4 Terciární vzdělávání	198
5.2 Oblasti zájmu sociologie vzdělávání	199
5.2.1 Demokratizace přístupu ke vzdělání	200
5.2.2 Škola a reprodukce nerovností	202
5.2.3 Segregace v oblasti vzdělávání	207
5.2.4 Inflace hodnoty diplomů	208
5.3 Kam směřuje vzdělávání?	211
5.3.1 Přehodnocení Durkheimovy koncepce školy	211
5.3.2 Napětí mezi vzdělanostními cíli	213
5.3.3 Degradace vzdělání?	216
K dalšímu promýšlení	218
Kapitola 6 Sociologie rodiny	221
6.1 Hlavní tendence vývoje rodiny	222
6.1.1 Sňatečnost	222
6.1.2 Porodnost a plodnost	223
6.1.3 Nesezdané soužití	224
6.1.4 Rozvodovost	225
6.1.5 Neúplné rodiny	227
6.2 Vývoj bádání o rodině	228
6.2.1 Začátky poválečné sociologie rodiny	228
6.2.2 Vztahy mezi partnery	230
6.2.3 Rodiče a děti	231
6.2.4 Mezigenerační solidarita	234
6.3 Rodina v individualizované společnosti	236
6.3.1 Proměny rodiny a její stabilita	237

6.3.2 Rodina mezi privatizací a socializací	238
6.3.3 Rodina a sociální vrstvy	240
K dalšímu promýšlení	243
Kapitola 7 Sociologie města	245
7.1 Město a bydlení	246
7.1.1 Pohyby obyvatel	246
7.1.2 Bydlení	248
7.1.3 Problémy malých a středních měst	249
7.1.4 Předměstská sídliště	251
7.2 Vybrané studie ze sociologie města	252
7.2.1 Začátky poválečné sociologie města	252
7.2.2 Prostorové aspekty sociálního rozvrstvení	255
7.2.3 Chráněná teritoria horních vrstev	259
7.2.4 Proces gentrifkace	261
7.2.5 Sociálně citlivá předměstí	262
7.3 Diskuse o povaze měst	266
7.3.1 Kolik rychlostí má město?	267
7.3.2 Spor o existenci ghett	270
7.3.3 Od města k metropoli	273
K dalšímu promýšlení	280
Kapitola 8 Durkheimovo dědictví	283
8.1 Sociální integrace a exkluze	284
8.1.1 Koncept sociální exkluze	285
8.1.2 Příčiny, typy a fáze exkluze	287
8.1.3 Reakce exkludovaných	290
8.1.4 Kritika konceptu exkluze	293
8.1.5 Exkluze a teorie společnosti	296
8.1.6 Od exkluze ke krizi integrace	299
K dalšímu promýšlení	306
8.2 Sociální regulace a individualismus	307
8.2.1 Individualismus a holismus	308
8.2.2 Krize institucí regulace	310
8.2.3 Mnohost kódů regulace	313
8.2.4 Ambivalentnost individualismu	317
8.2.5 Patologie individualismu	319
8.2.6 Individualismus jako produkt společnosti	325
8.2.7 Homo sociologicus Pierra Bourdieua	333
K dalšímu promýšlení	337

Summary	339
Résumé	341
Literatura	343
Jmenný rejstřík	361
Věcný rejstřík	366